

H₂O

10

www.vakbladh2o.nl

Maandblad voor
waterprofessionals
23 oktober 2014
47ste jaargang

**WATERSCHAPS-
VERKIEZINGEN**
HOE LIBERAAL IS
EEN GEMAAL?

GENTIA LOKKERS
STRIJDT TEGEN DE
ANGSTCULTUUR

DELTAPROGRAMMA
WAT BETEKENT HET VOOR U?

DIEDERIK ATEN
SCHATBEWAARDER
VAN HOLLANDS
NOORDERKWARTIER

ndblad voor
professionals
tember 2014
argang

Wie?

Diederik Aten (55), waterschaphistoricus bij het enige waterschap met een geschiedkundige in dienst: het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK). Na een studie geschiedenis en een opleiding tot archivaris, raakte hij betrokken bij het schrijven van gedenkboeken voor jubilerende waterschappen. Net als veel andere Zaankanter is hij een nazaat van de beroemde waterbouwkundige Leeghwater: "Niets bijzonders hoor, die man had gewoon een uitgebreid nageslacht!"

Waar?

In het museum dat in het kantoor van het HHNK in Heerhugowaard is ingericht. Op de achtergrond de historische kaart van Holland boven het IJ, het zogeheten Noorderkwartier, uit 1680. De provincie ligt op zijn kant, met Den Helder links. "Men was destijds vrij om het noorden een plek te geven. Het 'Heemraadschap van Uitwaterende Sluizen' doopte zich in 1657 om tot het deftiger klinkende 'Hoogheemraadschap'. Voor een zichzelf respecterend hoogheemraadschap was zo'n grote wandkaart een onmisbaar statussymbool. De Leidse landmeter Jan Jansz Dou kreeg de opdracht om deze kaart te tekenen. Hij deed er – met de hand! – twintig jaar over en kreeg er 4.000 zeventiende-eeuwse guldens voor. Het is een topstuk van cartografie, zeer gedetailleerd en nauwkeurig.

"Deze verguld zilveren *hensbeker* uit 1660 is ook eigendom van de 'Uitwaterende Sluizen'. Tijdens de traditionele maaltijd na afloop van de jaarlijkse schouw dronken de bestuurders op de groei en bloei van het hoogheemraadschap. Nieuwkomers moesten een ingewikkeld geformuleerde toost uitbrengen en deze tot de rand met rode wijn gevulde *hensbeker ad fundum* (in één keer, red.) leegdrinken. Wie zich versprak of hakkelde, wachtte de weliswaar iets minder grote maar ook volle 'strafbeker'. Anno nu staan beide bekertjes nog steeds tijdens de jaarlijkse schouwmaaltijden op tafel. Nieuwkomers en gasten toosten bij die gelegenheid op de toekomst van het HHNK. Gelukkig is de *hensbeker* tegenwoordig maar met een paar slokken wijn gevuld..."

Wat?

"Waterschaphistoricus is een veelzijdige functie. Belangrijk onderdeel in de voorbereiding van grote projecten – zoals de renovatie van eenemaal – is het bestuderen van de voorgeschiedenis. Dat is onder andere mijn taak. In dit museum beheer ik de collectie van zo'n 4.000 objecten en werk ik mee aan het bruikleenverkeer met andere musea. Desgewenst adviseer ik ook bij het voorbereiden van hun exposities. Bij de totstandkoming van televisieprogramma's als *Nederland in zeven overstromingen* was ik nauw betrokken. Verder houd ik lezingen, verzorg publicaties, beantwoord publieksvragen, begeleid stagiaires en promovendi. Enzovoorts. Kortom: Als waterschaphistoricus functioneer ik als een soort duizendpoot op het gebied van de natte geschiedenis van het hoogheemraadschap."

Tekst Barbara Schilperoord
Fotografie Kees Hummel